

KERKBRIEF

Driemaandelijks
Jaargang 48, nr. 3/4 – Kerstnummer, winter 2019

PB-PP1B-20560
BELGIE(N)-BELGIQUE

Periodiek v/d Verenigde Protestantse Kerk in Leuven
V.U.: Ernst Veen, L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
P 708844 – Afgiftekantoor: Leuven Mail

Inhoud

- 2 Barmhartigheid.
- 3 Kerkdiensten.
- 7 Gemeentenieuws.
- 12 Meditatie.
- 15 Woorden van de kerk.
- 17 Ter kennismaking.
- 19 Om over na te denken.
- 20 Geknipt voor u.
- 21 Ingezonden.
- 23 Colofon.
- 24 Routebeschrijving.

Barmhartigheid

*Ik word telkens weer gepakt
door die centrale boodschap
van het christendom,
dat Die wij God noemen
Barmhartigheid is.*

*Vaak op een onnaspeurlijke
manier en lijnrecht
in strijd
met de werkelijkheid
die wij zien.*

*Maar het diepste geheim
van de kosmos
is niet vijandschap,
de wreedheid,
de ongenaakbaarheid,
maar
Barmhartigheid.*

ds. Jan Buskes (1899-1980)

KERKDIENSTEN

December

24 Kerstavonddienst, wit

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Joop van der Horst.

Teksten: Micha 4: 1-5; Luc.2:1-20.

Collecte: Huizen van Hoop (VPKB-project)

Kindernevendienst: Jelske.

25 Kerstmis, wit. Avondmaal.

Voorganger: Heleen Ransijn en Ernst Veen

Ouderling: Philipp Bratfisch.

Organist: Chris Klein.

Teksten: Jes.52:7-10; Hebr.1:1-5; Joh.1:1-14.

Collecte: Buurthuis 't Lampeke.

Kindernevendienst: Ida en Jelske.

29 Zondag na Kerstmis, wit.

Voorganger: Marian Knetemann

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Henk Corporaal.
Teksten: Jes.61:10-62:3;Gal.3:23-4:7; Luc.2:33-40.
Collecte: Diaconaat
Kindernevendienst: nee (wegens vakantie).

Januari

05 Epifanie, wit. Avondmaal

Voorganger: Frank Marivoet.
Ouderling: Gerke Visser.
Organist: Chris Klein.
Teksten: Jes.60:1-6; Ef.3:1-12; Matt.2:1-12.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).
Kindernevendienst: 12-min: Michiel.

12 1^e zondag na Epifanie, groen.

Voorganger: Ernst Veen.
Ouderling: Marleen Jannis.
Organist: Joop van der Horst.
Teksten: Jes.42:1-9; Hand.10:34-38; Matt.3:13-17.
Collecte: Kirinda (partnerschap).
Kindernevendienst: 12-min: Jan; 12-plus: Ida.

19 2^e zondag na Epifanie: Oecumenische dienst.

Kindernevendienst: 12-min: Jelske.

26 3^e zondag na Epifanie, groen

Voorganger: Ernst Veen.
Ouderling: Gerke Visser.
Organist: Henk Corporaal.
Teksten: Jes.49:1-7; 1Kor.1:1-9; Mt.4:12-22.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).
Kindernevendienst: 12-min: Alice; 12-plus: Ida.

Februari

- 02 4^e zondag na Epifanie, groen. Avondmaal.**
Voorganger: Egbert Rooze.
Ouderling: Marleen Jannis.
Organist: Chris Klein.
Teksten: Sef.2:3&3:9-13; 1Kor.1:18-31; Mt.5:1-12.
Collecte: Protestantse Solidariteit (NGO)
Kindernevendienst: 12-min: Michiel.
- 09 5^e zondag na Epifanie, groen.**
Voorganger: Heleen Ransijn.
Ouderling: Philipp Bratfisch.
Organist: Joop van der Horst.
Teksten: Jes.43: 9-12; 1Kor.2:1-5; Matt.5:13-16.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).
Kindernevendienst: 12-min: Jelske; 12-plus: Ida.
- 16 6^e zondag na Epifanie, groen.**
Voorganger: Heleen Ransijn.
Ouderling: Gerke Visser.
Organist: Edy Kühn.
Teksten: Deut.30:15-20; 1Kor.2:6-11; Matt.5:17-26.
Collecte: Ruanda.
Kindernevendienst: 12-min: Jelske; 12-plus:
- 23 7^e zondag na Epifanie, groen. Televisiedienst**
Voorganger: Ernst Veen.
Ouderling: Marleen Jannis.
Organist: Henk Corporaal.
Teksten: Micha 6:8; 1Petr.3: 13-14; Matt.5:1-12.
Collecte: Diaconaat en Huizen van Hoop
Kindernevendienst: 12-min: Jan; 12-plus: Ida.

Maart

01 1^e zondag in de 40-dagentijd, paars. Avondmaal.

Voorganger: Marian Knetemann.

Ouderling: Philipp Bratfisch.

Organist: Chris Klein.

Teksten: Gen.2:15-3:9; Rom.5:12-21; Matt.4:1-11.

Collecte: Diaconaat.

Kindernevendienst: 12-min: Alice.

08 2^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Heleen Ransijn.

Ouderling: Gerke Visser.

Organist: Joop van der Horst.

Teksten: Ex.24:12-18; Fil.3:7-14; Matt.17: 1-9.

Collecte: Protestantse Solidariteit (NGO).

Kindernevendienst: 12-min: Michiel; 12-plus: Ida.

15 3^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Edy Kühn.

Teksten: Ex.17:1-7; 1Joh.4:7-8; Joh.4:5-30.

Collecte: Diaconaat.

Kindernevendienst: 12-min: Jelske.

22 4^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Heleen Ransijn.

Ouderling: Philipp Bratfisch.

Organist: Henk Corporaal.

Teksten: 1Sam.16:1-13; Ef.5:8-14; Joh.9:1-13&26-39.

Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).

Kindernevendienst: 12-min: Jan; 12-plus: Ida.

29 5^e zondag in de 40-dagentijd, paars.

Voorganger: Heleen Ransijn.

Ouderling: Gerke Visser.

Organist: Chris Klein.

Teksten: Ezech.37:1-14; Rom.8:8-11; Jh11:1-4&17-44.

Collecte: Diaconaat.

Kindernevendienst: 12-min: Ida.

April

05 6^e zondag in de 40-dagentijd, paars Avondmaal.

Voorganger: Edwin Delen.

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Joop van der Horst.

Teksten: Jes.52:12-53:12; Filip.2:5-11; Matt.21:1-11.

Collecte: Ruanda (zusterkerk VPKB)

Kindernevendienst: 12-min: Michiel; 12-plus: Ida.

12 Pasen, wit. Avondmaal.

Voorganger: Frank Marivoet.

Ouderling: Philipp Bratfisch.

Organist: Edy Kühn.

Teksten: Ex14:9-14; Kol.3:1-4; Joh.20:1-18.

Collecte: Huizen van Hoop (VPKB-project).

Kindernevendienst: /

GEMEENTENIEUWS

Huwelijk

Op zaterdag 19 oktober 2019 vond in onze kerk de feestelijke bevestiging plaats van het huwelijk tussen Marleen Jannis en Kris Dhadamus.

Doop

Op zondag 10 november werd in onze kerk de kleine Arin, de pasgeboren zoon van Adri Leemput en Daniëlle Peterse feestelijk gedoopt.

Entree-trappen

De entreetrappen van onze kapel waren destijds geen onderdeel van de verbouwingen en instandhoudingswerken van onze kapel. De toestand van de trappen dateerden dus van de oorspronkelijke bouw in 1957! Geen wonder dat de trappen dus steeds losser begonnen te zitten. Intussen zijn, na overleg met de eigenaar, de trappen hersteld.

Groep uit VPKB-Antwerpen

Op zondag, 6 oktober bezocht een groep uit de VPKB-kerk van Antwerpen-Noord onze dienst. Na de dienst, de koffie, de broodjes en de tafelpraatjes, trokken wij met hen door een gordijn van regen onze beroemde Dijlestad in en brachten een bezoek aan de Grote en Oude Markt, de Damiaancrypte en het Groot-Begijnhof. Al bleek aan het einde van de wandeling menig (dure) regenjas die benaming niet waard, de gezelligheid hield stand!

Proponent - stagiaire

Het kan u niet ontgaan zijn: vanaf begin november is er weer een theologisch proponent (stagiër) in onze kerk actief: mevr. Heleen Ransijn. (57 jr.). Na een eerdere katholieke theologische studie begon zij in 2014 met een studietraject protestantse theologie dat ze in 2018 afsloot. Heleen wil graag, na reeds veel ervaring in het veld van godsdienst en theologie (zie haar kennismakingstekst elders in deze Kerkbrief), predikant worden, vandaar. Dit proponentschap zal 6 maanden duren (van november t/m april). Haar opdracht vanuit de VPKB-

commissie ‘Ambten’ is dat zij alle werkzaamheden van een predikant dient uit te voeren. Heleen zal dus in haar proponent-schap verschillende preekbeurten voor haar rekening nemen en ook op andere vlakken participeren (oecumenische contacten, werking district, pastoraat, gesprekskring, kerkenraad, bestuursraad, kinder- en jongeren nevendienst, enz...). Heleen, van harte welkom in ons midden!

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 12 januari 2020 houden wij na de kerkdienst onze traditionele nieuwjaarsreceptie met een achter- én vooruitblik in de tijd en een extra traktatie bij de kerkkoffie.

Oecumenische viering

In de internationale Bidweek om de eenheid (18-25 jan.) doen wij ook dit jaar weer mee in het vieren van een gezamenlijke oecumenische dienst. Deze zal plaatsvinden op zondag 19 januari 2020. Op dit moment hebben de voorbereidings-vergaderingen nog niet plaatsgevonden en kunnen wij u dus nog niet zeggen op welke locatie en hoe laat precies de dienst dit jaar doorgaat. Wij houden u op de hoogte middels mail en kanselmededelingen.

Lees- en gesprekskring

De eerste cyclus van onze gesprekskring ligt alweer achter de rug. Met een gemiddelde van zo'n tien deelnemers lezen en bespreken we gedurende 5 avonden het boek “Open Geloven” van Jart Voortman die op de slotzitting van 2 december zelf uitleg kwam geven over het boek en over zijn beweegredenen om het te schrijven. Zijn boek én bezoek kon rekenen op veel waardering.

De nieuwe cyclus van de lees- en gesprekskring begint op

maandagdagavond 3 februari 2020. Tijdens die cyclus gaan we onder leiding van onze proponent Heleen Ransijn (delen uit) het boek “Weerbarstig geloof” lezen van Hans Geybels en Ellen Van Stichel. (uitg.: Acco, 2018). Heleen daarover: “Ten eerste om het boek zelf, dat erg toegankelijk geschreven is, maar ook omdat ik beide auteurs (die overigens met elkaar getrouwd zijn) persoonlijk goed ken. Ellen is een oud-collega van mij op het Dominicaans Studiecentrum. Wij zouden dus ook op, één van de avonden één van hen (of allebei?) kunnen uitnodigen.” (tot zover Heleen). We kiezen daarbij (traditiegetrouw) weer voor vijf avonden, te weten op de maandagen 3 febr.; 17 febr. 2 mrt.; 16 mrt.; en 23 mrt. Als reservedatum (mocht een andere datum uitvallen): 20 april.

De gesprekskring staat open voor iedereen, zowel binnen- als buitenkerkelijken. Locatie: Ontmoetingszaal van de Maria-kapel, Matadilaan (6) te 3001 Heverlee. Telkens van 20u tot 22u.

Kerstzangavonden

Het was dit jaar alweer voor het derde achtereenvolgende jaar dat de kerstzangavonden (28/11; 5/12; 12/12; 19/12) in onze kerk werden gehouden met onverminderd klinkend succes. Zowel wat betreft de muziek als betreffende de bezoekers en hun gedeelde vreugde tijdens de zang en tijdens de ontmoeting daarna tussen koffie en warme chocolade. Muzikaal is het steeds weer verrassend dat er, naast de (over)bekende kerstkrakers (Stille nacht; Nu zijt welkome; De herdertjes lagen bij nachte...) zoveel “andere” mooie kerstliederen blijken te zijn (Maria door een doornwoud trad; Maria die zoude naar Betlehem gaan; Wij staan aan een kribbe...) en dan vergeten we nog de canons die alleen al door hun ‘individuele gezamenlijkheid’(en dit alles niet te vergeten door het enthousiasme van de dirigent/organist/regisseur van dienst

Joop van der Horst en vele andere muzikanten in zijn gevolg) inspireren!

Kerstavonddienst

Op dinsdag 24 december 2019 wordt er in onze kerk, evenals voorgaande jaren, weer een kerstavonddienst gehouden. Aanvang om 19:00 uur.

Kerstmorgendienst

Op woensdag 25 december 2019 vieren we, zoals altijd op eerste kerstdag, onze kerstochtenddienst. Aanvang om 10:00 uur.

Televisiedienst

Evenals vier jaar geleden (op zondag 7 februari 2016) zal onze kerkdienst op zondag 23 februari 2020 ‘live’ worden opgenomen en uitgezonden door de VRT op Eén. Dat zal enige voorbereiding vergen, niet alleen van onze raden en voorbereidingsgroep, ook van de kerkgangers. Zo wordt aan alle kerkgangers gevraagd, niet alleen om zoveel mogelijk op die zondag 23 februari aanwezig te zijn, maar ook om dan reeds om 8:30 uur in de kerk te zitten voor de ‘generale repetitie’! We zijn u bij voorbaat dankbaar voor uw medewerking! Meer info over de gang van zaken hoort u in de komende periode, hetzij via mail, hetzij via de kanselmededelingen en/of op de kerkkoffie

Jaarvergadering en verkiezingen bestuursraad

Op de laatste zondag van april (26/4/2020) zal onze jaarvergadering worden gehouden waarop het jaarverslag zal worden gepresenteerd en waarop ook verkiezingen voor de Bestuursraad zullen worden gehouden en wel met betrekking tot de zgn. “grote helft” van de bestuursraad, te weten: Chris

Klein, Chris Lefebvre en Freddy Verhoeven. Zij werden verkozen op zondag 27 april 2014 en hun (zesjarig) mandaat eindigt dus eind april 2020. Zij stellen zich herkiesbaar. Mogelijke nieuwe kandidaturen zijn vanaf heden tot eind maart 2020 in te dienen bij Ernst Veen of bij een van de bestuursleden.

EV

Meditatie

Kerstmis: God wordt mens temidden van ruige bonken

Als ik vanaf mijn werkhoeck uit het raam kijk, zie ik de bomen in geel, bruin en rood staan: het is herfst. De dagen worden merkbaar korter, en de eerste sneeuw is in ieder geval in Hoog-België al gevallen. Een koude en donkere tijd, die er als vanzelf om vraagt om je een beetje terug te trekken. Misschien zelfs: een tijd om tot inkeer te komen.

Het is niet toevallig, dat juist in die donkere tijd een aantal 'lichtfeesten' vallen. Sint Maarten in november, Sint Nicolaas in december. En natuurlijk, het lichtfeest bij uitstek: Kerstmis. Het feest van de geboorte van Jezus. Zelfs wie helemaal niet kerkelijk is opgegroeid, kent waarschijnlijk het verhaal wel: de reis van Jozef en Maria naar Bethlehem, de stal omdat er in de herberg geen plaats was, de herders. Dat is het verhaal zoals de evangelist Lucas het heeft opgeschreven, en dat is ook het verhaal dat al eeuwenlang in alle kerken wordt gelezen in de Kerstnacht. Het wordt ook vaak op Kerstmorgen gelezen, juist omdat het zo'n bekend verhaal is. Voor veel mensen is een Kerstviering niet compleet zonder dat geboorteverhaal. Heel begrijpelijk, maar het klopt eigenlijk niet met de traditie van de kerk.

Wat er eigenlijk op Kerstmorgen gelezen zou moeten worden -

als we het leesrooster strikt volgen - is het eerste hoofdstuk uit een ander evangelie, dat van Johannes. Nu is dat een heel andere tekst dan het bekende geboorteverhaal. Ik heb dat eerste hoofdstuk van Johannes lang maar vaag gevonden; veel van de rest van het Johannes-evangelie trouwens ook. Leuk voor de filosofen onder ons, maar wat kan ik ermee? “In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.” Ja, dus....?

Ik vermoed dat ik deze woorden pas een beetje ben gaan verstaan (dat is net iets anders dan: begrijpen) in het licht van de visie op Jezus die stamt uit het prille begin van de christelijke traditie: in Jezus ontmoeten wij God zelf. Ja, Jezus was helemaal mens - tot aan zijn geboorte in armelijke omstandigheden aan toe - maar hij was ook helemaal God. Hoe die twee zich tot elkaar verhouden, daar heeft men elkaar in de eerste eeuwen van de kerk letterlijk de tent (of beter gezegd: de kerk) over uit gevochten. Dat heeft tot rampzalige verdeeldheid geleid, maar het geeft ook aan hoeveel er op het spel stond. Ik doe zelf bewust geen uitspraken over de vraag, hoe Jezus-als-mens en Jezus-als-God zich tot elkaar verhouden. Het is een mysterie, dat mijn verstand compleet te boven gaat. Johannes verwoordt het in zijn eerste hoofdstuk als: “het Woord was bij God en het Woord was God”. Het Woord, dat wil zeggen: het spreken van God of de ontmoeting met God. Verschenen in een mens zoals wij, Jezus van Nazareth. Helemaal mens, en juist in die mens ontmoeten wij helemaal God. Zó dicht heeft God bij ons mensen willen komen. Zó groot is Gods onvoorwaardelijke liefde voor ons mensen. Als ik dán in dat duistere eerste hoofdstuk van Johannes lees: “Ja, het Woord is mens geworden!” dan word ik daar blij van. Dat klinkt misschien heel gek, en ik kan het ook niet precies uitleggen. Het is een volstrekt irrationele vreugde. Maar ik kan het niet helpen: het is vreugde, omdat God zó dichtbij mensen heeft willen komen.

Johannes houdt zich niet bezig met geboorteverhalen, maar Lucas wel. Hij laat Jezus - dat mensgeworden Woord van God - geboren worden in een stal, in een voerbak, want plaats in de herberg was er niet voor zijn ouders (ja, Jozef en Maria zijn toch écht de ouders van Jezus; hij was helemaal mens immers). En de eerste getuigen, dat zijn geen voorname mensen, geen priesters, geen schriftgeleerden. Dat zijn herders. Of beter gezegd: herders en herderinnen. Bij de Bedoeïenen in het hedendaagse Palestina zijn het vanouds mannen én vrouwen die de zorg voor de kudde hebben, en ik vermoed dat het tweeduizend jaar geleden niet anders was. Geen idyllische herdertjes en herderinnetjes, maar ruige, potige mannen en vrouwen. Want schapen hoeden was een gevaarlijk vak, met rovers en roofdieren die steeds op de loer lagen. Mensen aan de rand van de samenleving, letterlijk en figuurlijk: altijd buiten op de velden, buiten de gemeenschap van stad en dorp. Waarschijnlijk ook twijfelachtig als het op geloof aankwam, want wie dagelijks de kudde moet hoeden heeft geen tijd om naar tempel of synagoge te gaan. Toch worden juist die half-wilde herders en herderinnen de eerste getuigen van de geboorte van Jezus. De boodschappers van God (het woord 'engel' betekent eigenlijk 'bode') verschijnen aan mannen en vrouwen in de marge. Dat zegt veel over de prioriteiten van God, die zich hier openbaart in een pasgeboren kind. God komt naar de mensen toe, in de eerste plaats naar mensen in de marge. Ook dat is, dunkt mij, een reden tot grote vreugde.

Maar zover is het nu nog niet. We zitten nog in de Advent: de periode van de vier zondagen vóór Kerstmis. Een tijd van hoopvolle verwachting. Een tijd van inkeer, zoals dat helemaal past bij de donkere dagen in deze tijd van het jaar. Een tijd van mediteren, wellicht, over de vraag wat het nu betekent dat God zelf in onze wereld wil binnenkomen. Toen, ruim tweeduizend jaar geleden, maar ook nu, in ons eigen leven. Een God bij wie

niets is wat het lijkt. Stal en voerbak geen lieflijk stalletje en kribje maar een armoe-troef-oplossing. Herders en herderinnen geen idyllische herdertjes maar ruige bonken die buiten de samenleving leven, vrouwen en mannen in de marge. Een God die komt met engelenzang, maar die zichzelf ook zo weerloos maakt als een pasgeboren kind. Zó wil God onder ons mensen komen. Vindt Hij ook bij ons een plek, ruim tweeduizend jaar na dato?

Heleen Ransijn

Woorden van de kerk

Zwijgen

Over kerstmis wordt heel verschillend gedacht, en dat moet ook liefst zo blijven. Het wordt in de wereld pas echt gevaarlijk als veel mensen hetzelfde denken. Ik ben erg voor mensen van goeden wille, maar als ze allemaal hetzelfde willen, word ik ongerust. Gelukkig is daar meest geen sprake van. De een gaat voor het kerstgevoel, de ander ziet vooral uit naar cadeau's of een rijke maaltijd; sommigen leggen de nadruk op de maagdelijke geboorte of op de zaligmaker, anderen op de slechte opvang van mensen zonder dak boven hun hoofd, of op de herders, wat misschien wel Palestijnen waren, maar dan toch lieve Palestijnen, en Gaia komt op voor de belangen van de os en de ezel. Zo heeft iedereen wat.

Ik ook. Het Franse woord voor kind is "enfant", wat teruggaat op het Latijnse infans: "niet kunnende spreken". Ja, dat niet-spreken van het kerstkind is voor mij nog steeds het meest indrukwekkende. We mogen aannemen dat ook het kerstkind zelf van goeden wille was: bekommerd om mensen zonder dak boven hun hoofd, bekommerd om de Palestijnen, ook bekommerd om os en ezel en nog zoveel andere ossen en ezels

in deze wereld, maar, en dat is belangrijk: het zegt er niets over. Er heerst een weldadige stilte. Het begint allemaal in grote stilte.

Het zal niet zo kunnen blijven. Wanneer het spreken begint, zal blijken of het een moslim of een christen wordt, een jood of een heiden. En of het een socialist, een liberaal, een groene of een anti-globalist wordt. Of het Standaardtaal gaat spreken, Verkavelingsvlaams of dialect. Of combinaties daarvan natuurlijk. En of het een bakker, een politicus of een schooljuffrouw gaat worden, hetero, homo of holebi, met aanleg voor tekenen of een niet te stuiten drankzucht.

Het was, geloof ik, de filosoof Pascal die eens gezegd heeft dat veel narigheid in deze wereld te voorkomen is als de mensen meer thuis zouden blijven. Daar zit veel in. Al is het thuis ook niet altijd koek en ei. Vooral de kerstdagen zijn in dit opzicht berucht. Ik ben waarachtig niet de eerste die een fundamentele voorstel doet: minder spreken. Er is zelfs een hele traditie waarin het zwijgen wordt aanbevolen als superieur aan het spreken. Er zijn kloosterorden waarin gezwegen wordt als gode welgevallige daad. Dat heeft iets moois, al is het niet praktisch. Ik heb eens een boek in handen gehad met de veelbelovende titel "L'art de se taire" (De kunst van het zwijgen), maar het ging helaas over iets anders. Er zijn wel tientallen spreekwoorden en gezegden waarmee de mensheid verwoordt dat het vaak beter is te zwijgen. Spreken is zilver maar zwijgen is goud. Van Dale citeert W.F. Hermans met: "De schilder zegt ten slotte niets, hij zwijgt, en dat vind ik nog het beste". Of deze: "Zwijgen kan niet verbeterd worden". Of deze: "Zwijgen en denken kan niemand krenken". Ik reken hier niet toe: "Zwijgen als een pladijs", omdat dat nu juist niet van intelligentie of bekommernis getuigt. Met excuses aan de pladijzen die van goeden wille zijn.

Ik besef dat er tegenstrijdigheid in is, om met zoveel woorden te pleiten voor zwijgen. Het mooiste zou een stil pleidooi zijn. Gewoon niets zeggen, niks schrijven. Maar dan had u wellicht gedacht dat ik voor wintersport in Zwitserland was, wat Pascal terecht zou afgeraden hebben. En ja, ik geef ook toe dat men de imitatio Christi niet te ver moet drijven, want ook het kerstkind is niet altijd blijven zwijgen. Waaruit maar weer blijkt dat het allemaal niet zo eenvoudig is. En zwijgen als het graf, of zwijgen als vermoord, duidt bepaald niet op een deugd. Dan nog liever de pladijs.

Ik wens u intussen een zalig kerstfeest toe, heel rustig, heel stil. En wanneer u neiging voelt om iets te zeggen, wacht nog wat. En als u toch iets zeggen wilt, laat het weinig zijn, en iets goeds. Is het niet omwille van het kerstkind, Pascal of alle pladijzen bij elkaar, dan wel om iets anders. Want het is niet nodig dat we daar hetzelfde over denken. Beter niet zelfs.

Joop van der Horst

[Eerder verschenen, lang geleden, in het *Leidsch Dagblad*].

Ter kennismaking

Wat doet die mevrouw daar? Zij is proponent....

Sinds begin november ben ik zo af en toe in de gemeente te vinden. Voor diegenen onder u die zich afvragen wat ik daar toch doe: ik ben proponent in de VPKB. Dat betekent concreet dat ik aangesteld ben als predikant en dat het ook de bedoeling is dat ik op termijn in ‘mijn eigen’ gemeente ga werken. In mijn geval is die gemeente de protestantse kerk ‘William Tyndale-Silo’ in Vilvoorde. Maar omdat het mijn eerste gemeente in België is (en sowieso mijn eerste gemeente) loop ik eerst een halfjaar een soort stage, om thuis te geraken in de

VPKB en in het predikantsvak. Daarbij prijs ik me oprecht gelukkig met de warme ontvangst die ik mocht ontvangen bij u in Leuven.

Zoals veel VPKB-predikanten ben ik vanuit Nederland gekomen om in België te gaan werken. Een hele stap dus. Als predikant ben ik dan ook nog in zekere zin een 'late roeping'. Van huis uit ben ik Rooms-Katholiek en ik heb ook eerder theologie gestudeerd aan de Katholieke Theologische Universiteit te Utrecht. Ik was echter al sinds mijn 17e jaar betrokken bij allerlei oecumenische verbanden. In de afgelopen tien jaar vond ik mijn kerkelijke thuis in een protestantse gemeente in Utrecht, de JohannesCentrumgemeente. De laatste paar jaar ging ik hier ook zo eens per twee maanden voor in de zondagse viering. Op de tweede zondag in oktober heb ik afscheid genomen van 'de Johannes'. Een afscheid met enige tranen, hoezeer men ook blij voor mij is dat ik predikant in België ga worden. De tranen kwamen van twee kanten, want deze gemeente is tien jaar lang een fantastisch kerkelijk thuis voor me geweest. Bovendien werd ze in het voorjaar van 2013 mijn 'stepping stone' naar de Protestantse Kerk in Nederland. Voor beide, het kerkelijke thuis en de weg naar het protestantisme die door 'de Johannes' werd opengelegd, ben ik intens dankbaar.

Na mijn overstap naar de Protestantse Kerk heb ik tussen 2014 en 2018 - naast mijn baan als stafmedewerker van het Dominicaans Studiecentrum voor Theologie en Samenleving - een aanvullend studieprogramma gevolgd aan de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam om uiteindelijk beroepbaar te worden als predikant. Eind september vorig jaar heb ik dit traject met goed gevolg afgerond. Op dat moment had ik er nog niet van gedroomd dat mijn weg uiteindelijk naar België zou leiden. Ik heb het ook niet gezocht - eerder zou ik willen zeggen: ik werd gevonden. Zoals, denk ik, wel vaker het

geval is als God een mens roept. U zult begrijpen dat ik met zo'n voorgeschiedenis ook al een flink aantal levensjaren achter me heb liggen; ik ben nu 57 jaar oud.

Tot en met april volgend jaar zult u me dus met enige regelmaat zien. Daarna begin ik - deo volente, zoals een goed vroom protestant dan zegt - in Vilvoorde. De eerste viering waarin ik zal voorgaan in 'William Tyndale-Silo' gaat, zoals het er nu uitziet, precies op mijn 58e verjaardag vallen. Een mooier verjaarscadeau zou ik me niet kunnen wensen! Maar vóór het zover is, hoop ik uw gemeente hier in Leuven ook met vreugde te kunnen dienen. Ik heb me in ieder geval in de afgelopen weken al heel welkom bij u kunnen voelen.

Heleen Ransijn

Om over na te denken

Kerst: manpower buitenspel

Hoe veelzeggend is het dat aan de geboorte van de Messias geen man te pas kwam. Eerder had Maria aan de engel Gabriël, die haar de geboorte van Jezus aankondigde, gevraagd: "Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad." Kortom: "manpower" komt er bij de geboorte van de Messias niet aan te pas! Aan de bakermat van de zo dikwijls door paternalisme gekenmerkte christelijke kerk, staat de mannenmacht buitenspel. Daarmee wordt niet de man op zichzelf opzij gezet, maar dus wel de "mannenmacht." In de Bijbelse beeldtaal wil dat zeggen dat het spierballenrecht van de sterken, die zich altijd weer manifesterende en altijd weer slachtoffers makende cultus van kracht en potentie, dat die cultus in de messiaanse geschiedenis niet meedoet en ontdaan is van haar destructieve krachten en dat de "zachte" krachten in die geschiedenis het krachtigst zijn: de kracht van de liefde en de barmhartigheid. Van de medemenselijkheid en recht-

vaardigheid. Van verbondenheid en vrede en van eerbied voor alle leven.

Ernst Veen

Geknipt voor u (1)

Over boeken en kijkcijfers (maar het zou net zo goed over de Bijbel en aantallen gelovigen/kerkgangers kunnen gaan):

“Daar zit de grote fout, dat men van getallen uitgaat. Waar het om gaat is dat je een enkeling aanraakt. Bij wetenschappelijk onderzoek hoeft er maar één iemand te zijn die iets uitvindt wat er toe doet. En die ene die je kan aanraken met het boek, die kan misschien de wereld veranderen. Het is dan: de fluistering met het effect van een megafoon.

Adriaan van Dis bij Pauw, NPO2, december 2019

Geknipt voor u (2)

Parcum in Heverlee nu ook permanent te bezoeken

Parcum, het museum en expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur te Leuven, opent vanaf 11 december een voorproef van zijn permanente opstelling. Die is een uitgewerkte versie van *This is not a collection*, de eerste collectiepresentatie die eerder dit jaar te zien was. Sinds de opening in 2017 presenteerde Parcum alleen tijdelijke tentoonstellingen. Het museum is gelegen in het abdijcomplex Abdij van Park, dat nog in volle restauratie is. Op 11 december opent ook *De stille getuige*, de kerstexpo. Die zoekt in op achtergrondfiguren uit het kerstverhaal, zoals de ezel uit de kerststal.

Uit De Standaard, 5 dec. 2019

Ingezonden (VPKB)

‘Huizen van Hoop’ voor een stukje hemel op aarde.

In deze dagen is hoop een middel om lichtpuntjes te zien en te benoemen. Deze periode wordt als donker en doods omschreven, waarin mensen zich verliezen in werkdruk, verlies van een dierbare, verlies van geborgenheid, verlies van solidariteit, verlies van zekerheid in een menswaardige toekomst.

Een mantel van angst maakt het vaak onbespreekbaar en mensen monddood. Ze trekken zich terug of proberen die benauwende situatie zonder toekomst te ontvluchten, figuurlijk of letterlijk.

Het leren zien met andere ogen en het leren horen met andere oren, geven teksten als Exodus3:7 e.v. een andere klank. Er is ‘Hij die er zijn zal’ die uitzicht geeft op een mens, die kan zijn en worden zoals hij bedoeld is. ‘Hij die er is en zijn zal’, zag de ellende en hoorde het schreeuwen van mensen in nood. Omdat de dood nooit het laatste woord krijgt, redde Hij ze uit met uitgestrekte arm uit het ‘Benauwenisland-Egypte’ en ging met hen op weg naar het land van melk en honing, een stukje hemel op aarde.

Dat gevoel, die vaststelling, werd door een van de vluchtelingen uit Syrië vertolkt toen hij de vrijwilligers vertelde hoe hij en zijn vrouw hun aankomst en verblijf in België, in Lovendegem, ervoeren.

Maar ook in de moeilijke wirwar van administratie waren vluchtelingen blij beroep te kunnen doen op mensen die hun naaste wilden zijn in het wachten, in het afgewezen worden voor het loket en die hen ondersteunden in het volhouden bij de

zoektocht naar een huis.

Vanuit het “Huizen van Hoop”, wat de kerken mogen zijn, werden lichtpuntjes gedeeld met hen en vele anderen, door hen letterlijk en figuurlijk een thuis te geven als een veilig uitgangspunt voor de toekomst. Ze werden gehoord, gezien en op weg gezet naar een stukje ‘hemel op aarde, ook al wisten/weten we niet hoe lang de weg zou zijn en hoe lang het zou/zal duren.

Concreet vertaalden we dat als kerken in het VPKB project ‘Over Hoop en Huizen’ dat nu de naam ‘Huizen van Hoop’ heeft gekregen, voor meer 50tal gezinnen. Die ondersteuning was mogelijk door de inzet van kerken via de collectes en acties die voor dit fonds zijn opgezet. De Synode Vergadering heeft ons als projectgroep gevraagd dit initiatief verder te zetten i.s.m. andere protestantse sociale en diaconale initiatieven in ons land. Het kan alleen maar als u ons mee een lichtpuntje geeft om te delen via een bijdrage of collecte of aanbod om voor vluchtelingen een huis te vinden in uw gemeente.

Giften kunt u rechtstreeks storten op de VPKB rekening BE06 3100 0835 5022, met vermelding van: Huizen van Hoop.

Als u een verslag over de afgelopen periode wilt ontvangen, wat verspreid is op de Synode vergadering kunt u dit vragen aan de contactpersonen: Tetty Rooze (NI-talig) tettyrooze@gmail.com en Dirk Hartkamp (Fr-talig) dirk.hartkamp@skynet.be of opvragen via de website van de VPKB.

Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB)
Gemeente Leuven

Kerkdiensten	elke zondag om 10u
Kindernevendienst en –opvang	elke zondag tijdens de kerkdienst (niet in juli en augustus)
VPKB-Leuven	http://www.vpkbleuven.be
Locatie Kerk	Mariakapel Matadilaan (6), Heverlee (geen postadres)
Predikant	Ernst Veen L. Beosierlaan 89 – 3010 Leuven 016/22 98 83 ernst.veen@telenet.be
Samenstelling kerkenraad	Marjan Blok Philipp Bratfisch Henk Corporaal Marleen Jannis Ernst Veen Gerke Visser
Samenstelling bestuursraad	Anton Gazenbeek Chris Klein Chris Lefebvre Ernst Veen Freddy Verhoeven Maarten Wilbrenninck
Redactie Kerkbrief	Joop van der Horst Ernst Veen
Vrijwillige bijdragen	Belfius IBAN BE93 0680 7857 4067 BIC GKCCBEBB

De Kerkbrief verschijnt vier maal per jaar.

Bijdragen zijn steeds welkom en die kan u inleveren voor:

01/07 (zomernummer) 01/10 (herfstnummer)

01/12 (winternummer) 01/03 (lentennummer)

Routebeschrijving naar Mariakapel

Matadilaan 6, 3001 Heverlee

Met de auto: Op de ring van Leuven rijdt u naar de zuidoostkant daarvan: de **Parkpoort**. Bij de verkeerslichten van de Parkpoort verlaat u de stad via de **Geldenaaksebaan**. Dan neemt u de eerste straat rechts (bij een bushalte): **Paul Van Ostaijenlaan**. Daarna neemt u de eerste straat links (Zegelaan), dan weer de eerste links (Matadilaan). De kerk staat op het einde rechts: Matadilaan 6. Daar is ook parkeerplaats.

Te voet vanaf het station Leuven, via de Ring tot aan Parkpoort, dan linksaf via de Geldenaakse baan naar Paul Van Ostaijenlaan (zie boven): 2 km of 30 minuten.

Met het openbaar vervoer vanaf het station Leuven op zondag:

Bus 4, richting Haasrode-Brabantthal of **Bus 5**, richting Vaalbeek tot de halte Paul Van Ostaijenlaan. In beide gevallen, nog 370m wandelen (zie boven).

Bus 616, richting Zaventem tot de halte Parkpoort. Dan nog 555m wandelen: bij de Parkpoort oversteken, via de Geldenaakse baan naar de halte Paul Van Ostaijenlaan (zie boven).

Plaats voorkant: Kersttafereel, vervaardigd door de kindernevendienst van VPKB-Leuven - Foto EV.
